

6.Hoffman S. J. Introduction to Kinesiology: Studying Physical Activity / Shirl J. Hoffman. – Champaign, IL :Human Kinetics, 2013. – 536 p.

References

1.Zakon Ukrainy Pro vyshchu osvitu. vid 01.07.2014 № 1556-VII. Vidomosti Verkhovnoyi Rady (VVR), 2014,№ 37-38, st.2004.

2.Dereka T. H., Tumanova V. N. (2017). "Modern foreign experience of professional training of p.e. specialists for Ukraine". *Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sport)*. Vol. 10 (92). Pp. 32-35. (in Ukrainian).

3.Medynskyi S. V. (2017). "Characteristic features of professional study of physical education and sports in USA." *Physical Education, Sports and Health Culture in Modern Society*. Vol. 2(38). Pp. 16-23. (in Ukrainian).

4.Nakaz MON Ukrainy vid 06.11.2015 № 1151 «Pro osoblyvosti zaprovadzhennya pereliku haluzey znan i spetsialnostey, za yakymy zdiysnyuetsya pidhotovka zdobuvachiv vyshchoyi osvity, zatverdzenoho postanovoyu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 29 kvitnya 2015 roku № 266» [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.

5.Classification of Instructional Programs (CIP) [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://nces.ed.gov/ipeds/cipcode/crosswalk.aspx?y=55>.

6.Hoffman S. J. Introduction to Kinesiology: Studying Physical Activity / Shirl J. Hoffman. – Champaign, IL :Human Kinetics, 2013. – 536 p.

УДК: 378.09.011.3.-051:796]:373.3/ 5.064.2

Митяненко Ю.В.,

Бердянського державного педагогічного університету, м. Бердянськ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті розглядаються теоретичні основи формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до педагогічної взаємодії у фізкультурно-оздоровчій діяльності. Автор наголошує на тому, що сучасні інноваційні зміни та вхід України до освітнього Європейського простору зумовили нові вимоги до підготовки майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах. Перехід від традиційної (суб'єктно-об'єктної) до інноваційної (особистісно-орієнтованої) парадигми навчання висуває принципово нові вимоги до майбутніх учителів фізичної культури, оскільки лише креативні, комунікабельні та творчі особистості, які постійно самовдосконалюються і знаходяться в пошуку нових ідей, спрямованих на розв'язання освітніх і виховних завдань шляхом використання фізичних вправ, здатні привести до оновлення сучасної загальноосвітньої школи та роботи з учнями. Подано результати анкетування студентів Бердянського державного педагогічного університету.

Ключові слова: формування, готовність, майбутні учителі фізичної культури, педагогічна взаємодія, фізкультурно-оздоровча діяльність.

Митяненко Ю.В. Теоретические основы формирования готовности будущих учителей физической культуры к педагогическому взаимодействию в физкультурно-оздоровительной деятельности. В статье рассматриваются теоретические основы формирования готовности будущих учителей физической культуры к педагогическому взаимодействию в физкультурно-оздоровительной деятельности. Автор отмечает, что современные инновационные изменения и вход Украины в образовательное Европейское пространство обусловили новые требования к подготовке будущих специалистов в высших учебных заведениях.

Переход от традиционной (субъектно-объектной) к инновационной (личностно-ориентированной) парадигмы обучения выдвигает принципиально новые требования к будущим учителям физической культуры, поскольку только креативные, коммуникабельные и творческие личности, которые постоянно самосовершенствуются и находятся в поиске новых идей, направленных на решение образовательных и воспитательных задач путем использования физических упражнений, способны привести к обновлению современной общеобразовательной школы и работы с учениками. Представлены результаты анкетирования студентов Бердянского государственного педагогического университета.

Ключевые слова: формирование, готовность, будущие учителя физической культуры, педагогическое взаимодействие, физкультурно-оздоровительная деятельность.

Mityanenko Y.V. Theoretical bases of forming the readiness of future teachers of physical culture for pedagogical interaction in physical culture and recreation activity. The article deals with the theoretical foundations of forming the readiness of future teachers of physical culture for pedagogical interaction in physical culture and recreation activities. Modern innovative changes and implementation of Ukraine into the European educational environment have caused the new requirements to the training of future specialists at high educational establishments.

The transition from the traditional (subjective object) to the innovative (personal-oriented) learning paradigm places fundamentally new requirements for future teachers of physical culture, since only creative, communicative and creative individuals, who are constantly self-cultivating and finding new ideas, aimed at solving educational and educational tasks by using physical exercises, can lead to the renewal of a modern general education school and work with students.

The formation of readiness of the future teachers of physical culture for pedagogical interaction in sports and recreational

activities is an actual goal and result of education in the institutions of higher education. The result of this process should be the formed readiness of the future teachers of physical culture, able to conduct interpersonal dialogue, establish subject-subject relations with students, and provide physical culture and health activities on the principles of cooperation of mutual understanding and mutual acceptance.

In the article some factors of the formation of readiness of the future teachers of physical culture for pedagogical interaction in sports and recreational activities are considered. In the article some factors of the formation of readiness of the future teachers of physical culture for pedagogical interaction in sports and recreational activities are considered.

Key words: the formation, readiness, future teachers of the physical culture, pedagogical interaction, sports and recreational activities.

Постановка проблеми. На тлі останніх подій, що відбуваються в Україні, відбулися зміни й у системі освіти, у тому числі й вищої професійної фізкультурної освіти. До закладів вищої освіти висуваються нові вимоги з підготовки майбутніх учителів фізичної культури, які повинні бути конкурентоспроможними, творчими, комунікативними особистостями, з урахуванням кон'юнктури ринку праці XXI століття. Фізкультурна освіта змінюється в напрямку гуманістичної парадигми та детермінує новий зміст професійної підготовки учителя фізичної культури на засадах співробітництва, взаєморозуміння, діалогу та педагогічної взаємодії. Функціонування системи вищої освіти можливо лише за умови ефективної педагогічної взаємодії, де два учасники виступають як рівноправні.

Підготовка майбутніх учителів фізичної культури в сучасних умовах, як стверджує В. Д. Дручик, характеризується «активними інноваційними процесами, пов'язаними з демократизацією та гуманізацією, розробленням Державного стандарту та нового змісту вищої освіти, в зв'язку з чим розширюється соціокультурне середовище майбутньої професійної діяльності та змінюється його призначення» [2, с. 1]. Ми поділяємо цю думку науковця.

Аналіз літературних джерел Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах ґрунтовно досліджували О. Ю. Ажиппо, П. Б. Джуринаський, Є. А. Захаріна, Л. І. Іванова, Р. П. Карпюк, Л. П. Суцєнко, О. В. Тимошенко та ін.

Деякі аспекти, які характеризують особливості підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах, висвітлено у працях вітчизняних науковців Л. П. Ареф'євої, О. А. Атамась, О. О. Безкопильного, О. М. Войтовської, Л. В. Гальченко, В. Д. Дручика, М. В. Карченкової, Л. О. Коновальської, О. К. Корносенко, В. І. Наумчука, О. В. Омельчук, В. Г. Омеляненка, Н. М. Самсутіної та ін.

Питання, пов'язані зі зміцненням здоров'я учнівської молоді, розглядали вітчизняні (В. П. Горащук, О. Д. Дубогай, В. М. Оржеховська, І. В. Поташнюк та ін.) і зарубіжні (S. P. Englehardt [5], L. Kann [6], T. Lynch [7], E. M. Sliepcevic [8] та ін.) вчені. **Мета статті** – характеристика теоретичних основ формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до педагогічної взаємодії у фізкультурно-оздоровчій діяльності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття «педагогічна взаємодія» є одним із базових понять педагогіки в основі якої лежить насамперед гуманізація взаємин між учителем та учнем, вихователем і вихованцем. Проблема організації педагогічної взаємодії, як вказує Н. О. Лисак, «набуває особливої актуальності у сучасних умовах інноваційних змін, коли все частіше ставиться питання про нові методологічні, концептуальні положення й стратегії освіти, які забезпечували б рух у бік гуманізації освіти» [3, с. 38].

Н. О. Лисак зазначає, що «стає очевидним, що без заміщення однобічного впливу на учнів, що використовується в авторитарній педагогіці, взаємодією рівноправних суб'єктів навчання неможлива реалізація гуманістичної парадигми в освіті» [3, с. 39]. Тому досить доречним з позицій сьогодення є дослідження формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до педагогічної взаємодії у фізкультурно-оздоровчій діяльності.

Невід'ємним компонентом педагогічної взаємодії без якого неможливо реалізувати мету та завдання освіти є спілкування. В освітній діяльності саме спілкування є основною формою педагогічної взаємодії. Між ними існує певний зв'язок, а саме спілкування є атрибутом спільної діяльності. Спілкування є ключовою формою педагогічної взаємодії, через яке реалізується педагогічний процес та тісно пов'язане з діяльністю, а головним його результатом є налагодження певних стосунків та взаємодії з іншими людьми. Проблема педагогічного спілкування набуває особливої актуальності в умовах сучасних інноваційних змін та пов'язується з гуманістичними тенденціями нової парадигми освіти.

Для дослідження сучасного стану формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до педагогічної взаємодії у фізкультурно-оздоровчій діяльності нами було проведено анкетування 77 студентів Бердянського державного педагогічного. Результати опитування показали, що 41,56% опитаних студентів поділяють думку стосовно того, що компонентами педагогічної взаємодії є спілкування та міжособистісні відносини, 29,87% опитаних респондентів поділяють цю думку частково, 16,88% студентів обрали відповідь «ні, не поділяю», а 11,69% студентів взагалі обрали відповідь «важко відповісти» (рис. 1).

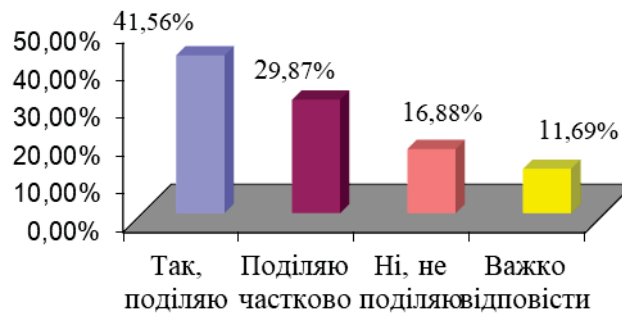

Рис. 1. Результати анкетування майбутніх учителів фізичної культури щодо компонентів педагогічної взаємодії якими є спілкування та міжособистісні відносини (%)

Ці данні особливо підкреслили актуальність та доцільність дослідження питань, пов'язаних з формуванням готовності майбутніх учителів фізичної культури до педагогічної взаємодії у фізкультурно-оздоровчій діяльності.

К.В. Джеджеря стверджує, що «важливим засобом забезпечення професійної підготовки стає навчання спілкуванню – особливому виду діяльності, спрямованому на встановлення контактів та забезпечення ефективної взаємодії між працівниками під час виконання професійних обов'язків і розв'язання професійних проблем» [1, с. 197].

Опитування студентів свідчить про те, що 35,07% респондентів поділяють думку стосовно того, що завдяки спілкуванню створюється загальний фонд інформації, 35,06% студентів поділяють цю думку частково, 20,78% опитаних респондентів не поділяють цієї думки, а 9,09% студентів не визначились з відповіддю (рис. 2). Як ми бачимо, з результатів анкетування 35,07% опитаних студентів поділяють думку, стосовно того, що завдяки спілкуванню створюється загальний фонд інформації, а 35,06% респондентів поділяють її частково, що свідчить про визначення важливості організації педагогічної взаємодії в умовах сучасної гуманізації освіти (рис 2).

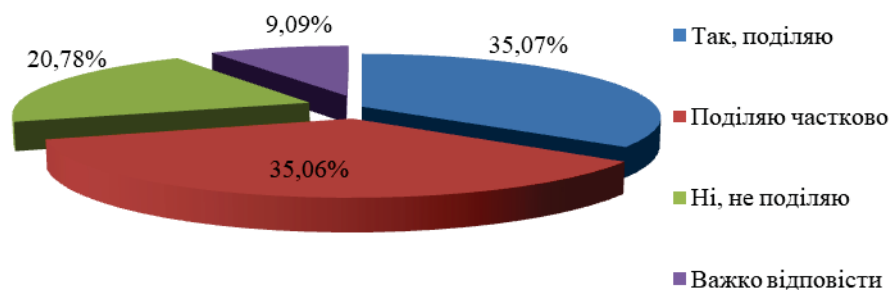

Рис. 2. Результати анкетування майбутніх учителів фізичної культури думку стосовно того, що завдяки спілкуванню створюється загальний фонд інформації (%)

Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури у сучасних умовах повинна супроводжуватись спеціально організованим навчанням до спілкування, бо саме під час педагогічного спілкування відбувається обмін інформацією та розв'язання різноманітних педагогічних завдань. Володіння професійно-педагогічним спілкуванням – найважливіша вимога до особистості педагога, яка забезпечує поєднання професійних та індивідуальних якостей майбутнього фахівця у сфері фізичної культури і спорту.

О.В. Матвієнко вказує, що «педагогічне спілкування в навчально-виховному середовищі школи першого ступеня як професійно-етичний феномен потребує від майбутнього учителя спеціальної підготовки не лише для оволодіння технологією взаємодії, а й для набуття морального досвіду, педагогічної мудрості в організації стосунків з учнями, батьками, колегами у різних сферах навчально-виховного процесу» [4, с.123]. Нам особливо імponує ця думка вченої.

Висновок. Ефективність освітнього процесу залежить від ефективної педагогічної взаємодії суб'єктів освітньої діяльності. Усі учасники освітнього процесу визнають важливість організації педагогічної взаємодії в умовах сучасної гуманізації освіти, однак на практиці не завжди спроможні співпрацювати та будувати суб'єкт-суб'єктні взаємини в фізкультурно-оздоровчій діяльності. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до педагогічної взаємодії у фізкультурно-оздоровчій діяльності з позицій сьогодення є актуальною метою і результатом навчання у закладі вищої освіти.

Перспективи подальших наукових досліджень вбачаємо у теоретичному обґрунтуванні структурних компонентів готовності майбутніх учителів фізичної культури до педагогічної взаємодії у фізкультурно-оздоровчій діяльності

Література

1. Джеджер К. В. Дефініції «Ділове спілкування», «Професійне спілкування», «Професійне ділове спілкування» у термінологічному тезаурусі стосовно комунікативної підготовки студентів / К. В. Джеджер // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти. - 2017. - Вип. 17. - С. 197-201.
2. Дручик В. Д. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до впровадження здоров'язберезувальних технологій у старшій школі: автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / В. Д. Дручик. - К., 2017. - 20 с.
3. Лисак Н. О. Педагогічна взаємодія у навчально-виховному процесі вищого навчального закладу / Н. О. Лисак // Педагогіка та психологія. - 2011. - Вип. 40(2). - С. 35-41.
4. Матвієнко О. В. Педагогічне спілкування вчителя як складова професійної готовності до педагогічної взаємодії в навчально-виховному середовищі школи першого ступеня / О. В. Матвієнко // Наукові записки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія: Педагогічні та історичні науки : [зб. наук. статей] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. - Вип. 95. - С. 123-130.
5. Englehardt S. P. Health care informatics: An interdisciplinary approach [Text] / S. P. Englehardt, R. Nelson. - St. Louis, Missouri[etc.] : Mosby, 2002. - XXX, 576 p.
6. Kann L. Health education: Results from the School Health Policies and Programs Study 2000 / L. Kann, N.D. Brener, D.D. Allensworth // Journal of School Health. - 2001. - Vol.71 (7). - PP. 266-278.
7. Lynch T. Health and physical education (HPE): Implementation in primary schools / Timothy Lynch // International Journal of Educational Research. - 2015. - Vol. 70. - PP. 88-100.
8. Sliepcevich E. M. School health education: Appraisal of a conceptual approach to curriculum development / E. M. Sliepcevich // Journal of School Health. - 2001. - Vol. 71 (8). - PP. 17-21.

References

1. Dzhedzhera K. V. Deflnitsiy «Dilove spilkuvannya», «Profesiyne spllkuvannya», «Profesiyne dilove spilkuvannya» u terminologichnomu tezaurusi stosovno komunikativnoyi pidgotovki studentiv / K. V. Dzhedzhera // Onovlennya zmlstu, form ta metodiv navchannya i viovannya v zakladah osvlti. - 2017. - Vip. 17. - S. 197-201.
2. Druchik V. D. Pidgotovka maybutnih uchiteliv fizichnoyi kulturi do vprovadzhennya zdorovyazberezhivalnih tehnology u starshly shkoll: avtoref. dis. na zdobuttya naukovogo stupenya kand.. ped. nauk : spets. 13.00.04 «Teoriya ta metodika profesynoyi osviti» / V. D. Druchik. - K., 2017. - 20 s.
3. Lisak N. O. Pedagogichna vzaemodiya u navchalno-vihovnomu protsesivischogo navchalnogo zakladu / N. O. Lisak // Pedagogika ta psihologiya. - 2011. - Vip. 40(2). - S. 35-41.
4. Matvienko O. V. Pedagogichne spilkuvannya vchityela yak skladova profesynoyi gotovnostl do pedagogichnoyi vzaemodiyi v navchalno-vihovnomu seredovischi shkoli pershogo stupenya / O. V. Matvienko // Naukovi zapiski Natsionalnogo pedagogichnogo universitetu Imeni M. P. Dragomanova. Seriya: Pedagogichnl ta Istorichnl nauki : [zb. nauk. stately] / M-vo osvlti I nauki, molodl ta sportu Ukrayini, Nats. ped. un-t Im. M.P. Dragomanova. - K. : Vid-vo NPU Im. M. P. Dragomanova, 2011. - Vip. 95. - S. 123-130.
5. Englehardt S. P. Health care informatics: An interdisciplinary approach [Text] / S. P. Englehardt, R. Nelson. - St. Louis, Missouri[etc.] : Mosby, 2002. - XXX, 576 p.
6. Kann L. Health education: Results from the School Health Policies and Programs Study 2000 / L. Kann, N.D. Brener, D.D. Allensworth // Journal of School Health. - 2001. - Vol.71 (7). - PP. 266-278.
7. Lynch T. Health and physical education (HPE): Implementation in primary schools / Timothy Lynch // International Journal of Educational Research. - 2015. - Vol. 70. - PP. 88-100.
8. Sliepcevich E. M. School health education: Appraisal of a conceptual approach to curriculum development / E. M. Sliepcevich // Journal of School Health. - 2001. - Vol. 71 (8). - PP. 17-21.

УДК612.171.1 : 797.2]-055.1/.2

Михалюк Є.Л.

Запорізький державний медичний університет, Запоріжжя

Боднар А.І.

Чорноморський національний університет імені Петра Могили, Миколаїв

ГЕНДЕРНІ ВІДМІННОСТІ ЕЛЕКТРОКАРДІОГРАФІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У СПОРТСМЕНІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ПЛАВАННЯМ

Метою роботи є порівняння даних ЕКГ у жінок і чоловіків, які займаються плаванням на дистанції від 100 до 400 метрів, що відрізняються за спортивною кваліфікацією. На початку підготовчого періоду обстежено 129 плавчинь від III розряду до МСМК та 257 плавців аналогічної кваліфікації.

Порівняння даних ЕКГ плавців-чоловіків рівня МС-МСМК з плавчинями аналогічного рівня майстерності показало, що у перших частіше зустрічається правильний синусовий ритм, вертикальна позиція серця і рідше електрична вісь серця, що відхилена вправо. Аналогічне порівняння у плавців кваліфікації КМС-1 розряд свідчить, що у чоловіків частіше виявляють підвищений вольтаж ЕКГ, СРРШ і рідше нормальний вольтаж. Плавці-чоловіки кваліфікації II-III розряду